

Бр. 01/117- 17
Ниш, 23.2.2017.

На основу члана 29. Статута Историјског архива Ниш, број 01/739-16 од 15.11.2016. године, директор Историјског архива Ниш подноси

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ И ПОСЛОВАЊУ ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА НИШ ЗА 2016. ГОДИНУ

Мисија Историјског архива Ниш успешно је остваривана и у овој пословној години - 2016. Финансијски резултат је позитиван, програм рада у целини је остварен, а у области културно просветних активности и значајно пребачен.

Историјски архив Ниш одужио се на примерен начин личности која то заслужује – Нишлији Светиславу Тиси Милосављевићу, првом бану Врбаске бановине. Архив је почетком године био домаћин промоције монографије „Бан Милосављевић“, аутора Зорана Пејашиновића, историчара и публицисте из Бања Луке. Књига је објављена поводом 75. годишњице Врбаске бановине, чијем је развоју, будући да је она у то време била најмање развијена, пресудно доринео бан Милосављевић, остављајући за собом импозантан градитељски траг. У његово време изграђено је 150 зграда основних школа, формирана мрежа здравствених институција са 50 амбуланти и 8 болница, изграђено 40 водовода, 70 хигијенских бунара. У самој Бања Луци изграђене су репрезентативне зграде – Палата банске управе и Банских двора, Народно позориште и Музеј Врбаске бановине, чиме су постављени темељи културног живота бановине и Бања Луке. Личности бана Милосављевића Архив је посветио и изложбу архивских докумената о његовом раду и животу коју је, у сарадњи са Архивом Републике Српске, приредио и отворио у Ноћи музеја 21. маја 2016. године.

Изложба је приказала не само градитељске подухвате бана Милосављевића, коју су му донели ласкаву титулу „Бањалучки Перикле“, него и његове резултате као министра саобраћаја у влади Николе Узуновића и његове заслуге у војничкој каријери у којој је достигао чин бригадног генерала. О овој личности смо у Нишу неоправдано мало знали – Милосављевић је после завршене гимназије отишао из Ниша, па је овом изложбом та неправда исправљена.

На овој изложби уметнички перформанс извела је „Архимедиа група“ са Електронског факултета у Нишу, односно његове лабораторије за рачунарску интелигенцију и информационе технологије, која се бави дигитализацијом националне баштине под окриљем републичког Министарства науке и технолошког развоја. Чланови ове групе, студенти и докторанди, припремили су пројекцију фотографија старог Ниша и Бања Луке из времена Моравске, односно Врбаске бановине на згради Архива целом дужином, што је деловало веома атрактивно и привукло пажњу посетилаца.

У сарадњи са овом групом инвентивних младих људи Архив је, у време трајања цез фестивала „Нишвил“ приредио перформанс о нишкој Тврђави. На фасади зграде Архива приказана је видеопрезентација објеката у нишкој Тврђави – некад и сад, уз коришћење старих мапа из XVIII века.

Архив је учествовао у припреми још једне изложбе – команда Копнене војске Србије прикупљала је документа за изложбу која је за тему имала војничке жртве и страдања у свим ратовима који су вођени на овим просторима.

А ове године бележимо и богату издавачку делатност – наша кућа јавља се као издавач часописа „Пешчаник“, што је традиција већ 14 година и суизавач још две публикације. Часопис „Пешчаник“ промовисан је, како смо уобичајили, у првој недељи октобра 2016. године, видео презентацијом илустрованом документима из архивске грађе. Овај број часописа донео је 22 рада. Највећи број радова тематиком се сврстао у прву тематску целину којом је обележен век Великог рата. Подсетили смо на заседање Народне скупштине Краљевине Србије на Крфу 1916. године, када је за месец и по дана заседања донето седам закона и поднето 20 интерпелација којима су посланици тражили одговоре на питања из унутрашње и спољне политике. Часопис је обележио и 100 година битке на Кајмакчалану, проговорио о српској деци коју су после албанске голготе прихватили Французи, отворили своје домове, нахранили их, обукли и послали у школе. Реч захвалности српских ђака објављена је 1918. године у Женеви у публикацији под називом „Нада српске голготе“, аутора Ристе Одавића. „Пешчаник“ је обележио и 130 година доношења закона о Краљевској српској академији, исто толико година од доношења закона о јавним берзама, девет деценија Енглеско-српског дома у Нишу, пет деценија Хорских свечаности. Часопис „Пешчаник“ добио је признање 12. Сајма књига у Нишу за афирмацију и неговање традиције и баштине града Ниша.

„Библиографија радова југоисточне Србије“ академика Владимира Стојанчевића најновији је издавачки подухват Историјског архива Ниш и Филозофског факултета у Нишу. То је трећа публикација која је резултат те сарадње – прва је „Ниш у листу „Ново време“, 2014. године, а друга „Новине и новинари“, 2016. године. Библиографија академика Стојанчевића обухвата његове радове који се односе на подручја четири округа данашње јужне Србије – Нишавски, Пчињски, Пиротски и Топлички, и садржи 194 библиографске јединице којима су јавности презентовани резултати вишедеценијског научног рада академика Стојанчевића.

За трећу публикацију коју смо ове године издали - „Новине и новинари“, Архиву је, уз Филозофски факултет, партнер било и Удружење новинара Србије. Повод – 135 година Удружења, искоришћен је и за организацију трибине на којој је, поред осталог, проговорено и о почецима штампарства и новинарства у Нишу од 1881. до 1941. То је била тема коју је припремио историчар нашег Архива Никола Арсић.

Историјски архив Ниш један је од организатора промоције књиге „Александар I Карађорђевић“ аутора Радослава Павловића. О књизи су, поред аутора, говорили директор Завода за уџбенике из Београда Драгољуб Којчић и историчар Ђорђе Стошић из Завода за заштиту споменика културе у Нишу, институције са којом је овај догађај организован, а глумци су говорили одломке из ове књиге. То је био допринос нишког Народног позоришта организацији овог догађаја. Телевизијски роман Радослава Павловића говори о албанској голготи кроз једну од кључних биографија за разумевање српске и југословенске историје, биографију Александра I Карађорђевића. Књига илустративно дочарава драматичност месеци које је српска војска провела у повлачењу ка албанском приморју у касну јесен 1915. и првим месецима 1916. године.

Неколико догађаја ове године допринело је стручном усавршавању архивиста нишког Архива. На позив Друштва архивиста Србије Историјски архив Ниш учествовао је на међународном архивистичком саветовању о вредновању архивске грађе. Саветовање ове врсте организовано је после 30 година, са циљем да се анализира један од најодговорнијих послова архивиста, посебно у ово време када архиви на просторима бивше Југославије похрањују у своје депое читаво једно време, један државни и друштвени систем. У раду саветовања учествовали су представници регионалних архива Србије, Републике Српске, државног и регионалних архива Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске, Словеније и Мађарске.

Историјски архив Ниш учествовао је на међународном архивистичком скупу у Суботици – „Суботички архивски дан“, чија је тема била „Архиви и њихова културно просветна делатност“. У раду овог скупа учествовали су архиви из Мађарске, Хрватске, Босне и Херцеговине, а уз организатора и домаћина - Суботице, из Србије су учествовали архивисти из Ниша и Зрењанина.

Такође, на позив Историјског архива „Тимочка крајина“ из Зајечара, Историјски архив Ниш учествовао је на осмом научно-стручном скупу из историје медицине, фармације, ветерине и народне здравствене културе. Радове су припремили: Никола Арсић „Савезничко бомбардовање Ниша 1943. и помоћ нишког Црвеног крста настрадалима“ и Миљана Ђорђевић „О етномедицини и етнофармацији у Нишу у XIX веку“.

Извештају о раду у овој пословној години треба додати и активности ове врсте – студенти прве године основних студија историје са Филозофског факултета у Нишу обавили су у нашем Архиву праксу из предмета „Увод у историјске студије са методологијом“. Боравак у Архиву искоришћен је за упознавање са радом архива, начином поступања са документима и са основама канцеларијског пословања.

Сличним поводом у нашој установи боравили су и ученици Правно пословне школе из Ниша и, такође у оквиру редовне праксе, разгледали архивску грађу и упознали се са правилима канцеларијског пословања. У наставку овог извештаја биће приказан појединачни рад организационих делова Историјског архива Ниш, односно служби.

I Служба заштите архивске грађе ван архива

Служба заштите архивске грађе ван архива обављала је и ове године стручни надзор над ствараоцима архивске грађе на подручју Града Ниша и још седам општина шире од Нишавског управног округа, што је подручје надлежности Историјског архива Ниш. Стручни надзор и преглед обухватио је 102 регистратуре (планирано је 100), ради утврђивања стања регистратуског материјала (смештај, сређеност, очуваност и количина) тамо где он настаје – код стваралаца, што је констатовано записницима о прегледу који ствараоца обавезују на поступање према наложеним мерама. Ове године приоритет у обиласку имале су клинике нишког Клиничког центра, које се, према упутству Архивског већа Архива Србије, обилазе сваке пете године, а обављан је и стручни надзор органа управе и правосуђа. Предмет обиласка биле су и новоформиране регистратуре и приватна предузећа ради отварања досијеа. Архив је у 2016. години имао отворених 1255 досијеа активних стваралаца архивске грађе и 119 досијеа пасивних, односно стваралаца који су престали са радом. У овој години отворено је 10 досијеа нових активних регистратура и 9 досијеа пасивних стваралаца – сви су они преведени у електронски облик по обрасцу О-2.

Ево прегледа регистратура које су биле предмет обиласка и стручног надзора Службе за заштиту архивске грађе ван архива Историјског архива Ниш у 2016. години:

1. Клинички центар Ниш
2. Клиника за неурологију Ниш
3. Клиника за минимално инвазивну хирургију Ниш
4. Клиника за ортопедију Ниш
5. Завод за трансфузију крви Ниш
6. Клиника за пластичну хирургију
7. Клиника за општу хирургију
8. Центар за медицинску биохемију Ниш
9. Ургентни центар - Одељење грудне хирургије Ниш
10. Гинеколошко акушерска клиника Ниш
11. Козметик плус доо Ниш
12. Инком Интернешел д.о.о. Ниш
13. Benlian foods д.о.о. Ниш
14. К-Плус транспорт -предузетничка радња Ниш
15. Вау систем д.о.о. Ниш
16. Клиника за кардиоваскуларне болести Ниш
17. Клиника за ендокринологију Ниш

18. Клиника за гастроентерологију и хепатологију Ниш
19. Центар за нуклеарну медицину Ниш
20. Клиника за очне болести Ниш
21. Клиника за физикалну медицину и рехабилитацију Ниш
22. Центар за радиологију Ниш
23. Центар за реанимацију Ниш
24. Клиника за онкологију Ниш
25. Клиника за нефрологију Ниш
26. ЈКП Обједињена наплата Ниш
27. Клиника за дечије интерне болести Ниш
28. Дечија хирургија Ниш
29. Клиника за кожне болести Ниш
30. ЈКП Градска топлана Ниш
31. Клиника за кардиологију са трансплатационом хирургијом Ниш
32. Клиника за неурохиргију Ниш
33. Клиника за урологију Ниш
34. Завод за здравствену заштиту студената Ниш
35. Инфективна клиника Ниш
36. Центар за медицинско снабдевање Ниш
37. Клиника за заштиту менталног здравља Ниш
38. Tifiko ДОО Ниш
39. Центар за патологију и патолошку анатомију Ниш
40. Клиника за болести уха, грла и носа Ниш
41. Институт Нишка бања
42. Клиника за плућне болести Ниш
43. ОШ Вук Караџић Дољевац
44. Фактор д.о.о. Ниш
45. Грађевинско-архитектонски факултет Ниш
46. Медицински факултет Ниш
47. Vizion d.o.o. Ниш
48. Завод за плућне болести и туберкулозу Ниш
49. Институт за јавно здравље Ниш
50. Клиника за стоматологију Ниш
51. Завод за хитну медицинску помоћ Ниш
52. Машински факултет Ниш
53. Електронски факултет Ниш
54. Филозофски факултет Ниш
55. Вагонка а.д. у стечају Ниш
56. Локомотива а.д. у стечају Ниш
57. Факултет уметности Ниш
58. Дом здравља Ниш
59. Дом ученика средњих школа Ниш
60. Специјална болница за психијатријске болести Горња Топоница
61. Клиника за психијатрију Горња Топоница
62. NT. Vobino доо Ниш
63. Дисконт центар Swislion Ниш
64. Atlantic buands доо Ниш
65. Агроним доо Трупале Ниш
66. Аура доо Ниш
67. Семенара доо Ниш
68. Промонт доо Ниш
69. Србофарм доо Ниш
70. Призма трейд доо Ниш
71. ЈП Пошта Србије Београд- РЈ Ниш

72. ДП Техноунион Ниш у стечају
73. SIEI доо Ниш
74. Monicom доо Ниш
75. Основни суд Алексинац
76. Општинска управа Алексинац
77. Општинска управа Сокобања
78. Дирекција за изградњу Сокобања
79. Ветеринарски институт Ниш
80. Tehnicom informatika доо Ниш
81. DE-KI Plast доо Ниш
82. Ортокон доо Ниш
83. Технометал доо Ниш
84. Југоимпекс ЕЕР Ниш
85. Pinales доо Ниш
86. ПД БДМ Тино Ниш
87. Матис доо Ниш
88. Mihajlović SOFT доо Ниш
89. Обод доо Ниш
90. Eldi доо Ниш
91. Основни суд у Нишу
92. Виши суд у Нишу
93. Повереништво за избеглице и миграције Ниш
94. Центар за развој грађанског друштва Protecta Ниш
95. Апелационо јавно тужилаштво Ниш
96. Градска општина Медијана Ниш
97. Апелациони суд у Нишу
98. Стил Штеп доо Ниш
99. ПИМ-продукт доо Сврљиг
100. Металац Станковић Сврљиг
101. Општинска управа Сврљиг
102. Феникс ББ доо Ниш

Служби заштите архивске грађе ван архива упућено је ове године 60 захтева из регистратура за излучивање безвредног регистратурског материјала коме је рок чувања истекао. После разматрања тих захтева и увида на лицу места, служба је издала решења којима се одобрава излучивање такве документације. Ево пописа регистратура којима су решења дата:

1. Нишавски управни округ Ниш (38 m)
2. Клинички центар Ниш (5 m)
3. ЕИ Чегар Ниш у стечају (154 m)
4. Ninet Company доо Ниш (4 m)
5. ЈКП Медијана Ниш (45m)
6. Центар за медицинску биохемију Ниш (2,5 m)
7. Царинарница Ниш (187 m)
8. DOO Bau sistem Ниш (2,8 m)
9. Vizus Ниш (2,30 m)
10. Апотека Ниш (30,30 m; 3,00)
11. DOO SCHWARZMANN Ниш (0,60 m)
12. WERT d.o.o. Niš (0,30m)
13. Завод за здравствену заштиту радника Железнице Србије Ниш (5,10 m)
14. Клинички центар Ниш (62 m)
15. Уметничка школа Ниш (3,50 m)
16. Завод за трансфузију крви Ниш (5,0m)
17. Студентски центар Ниш (130 m)
18. Симимпекс Ниш (20,00 m)

19. ЈКП Градска топлана Ниш (39,30 m)
20. Пореска управа Сврљиг (19,80 m)
21. ЈКП Наисус Ниш (170 m)
22. Клиника за гинекологију и акушерство КЦ Ниш (30,00 m)
23. Републички фонд за здравствено осигурање Ниш (13 m)
24. Национална служба за запошљавање – Филијала Ниш (7 m)
25. Инекс -Морава доо Ниш (70,30 m)
26. Завод за хитну помоћ у Нишу (84 m)
27. Vizion d.o.o. Ниш (18,30 m)
28. Клиника за онкологију Ниш (10 m)
29. Клиника за општу хирургију Ниш (12 m)
30. ДП Монтер термомонт Ниш у стечају (30 m)
31. ДП Монтер металмонт Ниш у стечају (33 m)
32. Вулкан а.д. Ниш у стечају (1147 m)
33. ЕИ ИРИН доо Ниш у стечају (53 m)
34. Ninet Company доо Ниш (0,80 m)
35. Нитом доо Ниш (19,80 m)
36. Завод за здравствену заштиту студената Ниш (5,90 m)
37. Институт за безбедност 27. јануар доо Ниш (15 m)
38. ЈП Србијашуме Београд ШТ Ниш (44 m)
39. ДП Прогрес Сврљиг у стечају (120 m)
40. Дом здравља Алексинац (15 m)
41. Аеродромтурс Ниш у стечају (19 m)
42. Monicom доо Ниш (2,40 m)
43. ЈП Пошта Србије Београд РЈ Ниш (820,20 m)
44. Управа за финансије, изворне приходе лок. самоуправе-Одсек за утврђивање, наплату и контролу прихода (26 m)
45. Yumis доо Ниш (96,80 m)
46. Правни факултет у Нишу (6,0 m)
47. Клиника за неурологију Ниш (30 m)
48. МИН Локомотива ад Ниш у стечају (630 m)
49. НИТЕКС доо Ниш у стечају (85 m)
50. АД Јужна Морава Ниш у стечају (618 m)
51. МИН Вагонка ад Ниш у стечају (508 m)
52. Студентски центар Ниш (2,0 m)
53. Предузеће за трговину на велико и мало Светлост Ниш (22 m)
54. Дом здравља др Милорад Михајловић Ражањ (5 m)
55. Општа болница Алексинац (33 m)
56. Апелационо јавно тужилаштво у Нишу (482 предмета)
57. ОШ Учитељ Таса Ниш (20 m)
58. Рачунари доо Ниш у стечају (8,0 m)
59. Републички фонд за здравствено осигурање-Филијала за нишавски округ, Ниш (15,0 m)
60. ОЈ Клиника за психијатрију Горња Топоница (32,0 m)

Важан посао архива је пружање стручних упутстава о начину израде Правилника о канцеларијском и архивском пословању и Листе категорија регистратурског материјала са роковима чувања. После разматрања оваквих захтева Стручно веће Историјског архива Ниш дало је сагласност за 20 регистратура чији попис следи:

1. Институт за лечење и рехабилитацију Нишка бања
2. ОШ Цар Константин Ниш
3. Вулкан гуме доо Ниш
4. ОШ Смех и суза Алексинац
5. ОШ Иво Андрић Ниш

6. ПД Комак М Алексинац
7. Гимназија 9. мај Ниш
8. Mikkelsen Electronics doo Ниш
9. Специјална школа са домом ученика Бубањ Ниш
10. ДОО Стефком Сокобања
11. Vizion доо Ниш
12. ОШ Лела Поповић Миљковац
13. ОШ Вук Караџић Дољевац
14. АД МИН Локомотива у стечају Ниш
15. Предузеће за производњу и промет козметике Аура Ниш
16. Johnson Electric доо Ниш
17. МИН Локомотива ад у стечају Ниш
18. Ветеринарски специјалистички институт Ниш
19. АД Јужна Морава у стечају Ниш
20. НИТЕКС доо у стечају Ниш
21. Дом ученика средњих школа Ниш

У сарадњи са Службом депоа, ова служба се ангажовала на преузимању документационог материјала стваралаца који су престали са радом и то:

1. ДП Монтер Металмонт у стечају Ниш
2. Јастребац Hydromash доо у стечају Ниш
3. ЕИ Телевизија доо у стечају Ниш
4. Спутник Ниш - анекс
5. Дрвоукрас доо у стечају Ниш
6. ЕИ Апарати за домаћинство доо у стечају Ниш
7. Аеродромтурс у стечају Ниш
8. Предузеће за производњу, услуге и промет Србофарм доо у ликвидацији Ниш
9. Привредно друштво СЗ ЈУГ доо у ликвидацији Ниш

У овој пословној години коначно је завршен Регистар фондова архивске грађе категорисаних као културно добро – таквих је у Историјском архиву Ниш 773. Од тог броја, 57 је категорисано као фондови од изузетног значаја, а 45 као фондови од великог значаја.

II Служба сређивања и обраде архивске грађе

План рада ове службе, који је за 2016. годину предвиђао сређивање 38,30 метара дужних архивске грађе у оквиру 6 фондова, остварен је. Завршено је двогодишње сређивање обимног фонда „Скупштина општине Ниш“ (1964-1992) од четрдесетак дужних метара, сређена је и обрађена архивска грађа Рудника мрког угља „Јелашница“ (1908-1968), Друштвеног предузећа „Нишелектро“-Ниш (1970-2007) и неколико фондова са подручја општине Сврљиг. Реч је о фондовима „Народни одбор Среза сврљишког“ (1944-1947), „Општина сврљишка, Срез сврљишки, варошица Сврљиг“ (1925-1944), „Суд општине варошице Сврљишке“ (1925-1931), затим „Пореска управа Среза сврљишког Бановине Моравске – Сврљиг“ (1922; 1925; 1929-1944). Сређивање „Фонда за стамбену изградњу општине Ниш“ (1956-1966) допринос је Службе депоа и техничке заштите архивске грађе.

Посао сређивања архивске грађе биће актуелан у архивима, па и у нашем, и у годинама које долазе због прилива нових фондова које је архив неретко у позицији да прихвата у затеченом, односно несређеном стању, прихватајући тако и обавезу накнадног сређивања.

III Служба депоа и техничке заштите архивске грађе

Послови ове службе који се свODE на опслуживање Службе сређивања и обраде архивске грађе, сарадњу са истраживачима, устројавање досијеа фондова по архивистичким правилима и техничку заштиту архивске грађе, обављени су у 2016. години у целини, како је и планирано. Двaдесетак фондова обима 21,70 метара дужних учињено је доступним истраживачима и урађен именовани регистар досијеа радника за фонд „Специјални алати и опрема ЕИ „Алатница“ д.о.о Ниш“ у дигиталном облику за 511 радника.

По налогу противпожарног инспектора дислоцирана је архивска грађа из 4 депоа смештена на највишим редовима полица због непосредне близине расветних тела. Настављен је посао усаглашавања досијеа фондова на обрасцима О-5 са стварним стањем у депоима, а из неколико фондова излучена је безвредна финансијска документација, чији је рок чувања истекао.

„Фонд за стамбену изградњу општине Ниш“ (1956-1966) сређен је сложенијим, архивистичким поступком, а прихваћено је и у депое смештено 11 фондова архивске грађе из стечајних поступака мањег обима – укупно 57 метара дужних. Више од половине те количине, прецизније 35 метара, припада фонду „ЕИ Телевизија ДОО Ниш“ (1956-2015). За сваки новопримљени фонд урађен је досије, фонд је уведен у улазни инвентар на обрасцу О-2, а урађен је и општи инвентар на обрасцу О-1.

Настављен је посао заштите архивске грађе микрофилмовањем, започет 2007. године. У 2016. години на овај начин заштићена је грађа два фонда - „Установа Дом културе Ниш“ (1970-2005) и „Окружно јавно тужилаштво“ (1951-1977; 1982). Укупно је микрофилмовано 25.292 документа. На овај начин до сада је заштићено 59 фондова и урађено 692.805 снимака докумената.

Настављен је и посао дигитализације архивске грађе започет 2009. године. Истраживачима је електронским претраживањем сада доступна књига старе штампе (1889-1926), са 740 страница и матична књига рођених Саборне цркве у Нишу (1899-1900), са око 800 снимака. Такође настављена је дигитализација пројектне документације „Техничког одељка Градског поглаварства Ниш“. Од почетка процеса дигитализације до сада је урађено 74.314 снимака.

Иначе, послови издавања копија докумената са доказном снагом, различитих уверења, решења, дозвола, диплома, државним и друштвеним органима и организацијама, као и грађанима за остваривање њихових права и личне потребе и даље су значајног обима – Архиву се током 2016. године обратило 1.014 лица и институција са захтевима овакве врсте. Највише захтева односило се на издавање копија грађевинских и употребних дозвола и стављање клаузула на та документа – 618, затим школских уверења и докумената из области регулисања радног стажа.

IV Информативно-пропагандна служба са библиотеком

Ова служба је у 2016. години пружала стручну помоћ истраживачима у коришћењу архивске грађе – у оквиру 160 истраживачких дана, у Архиву је боравило 63 истраживача, који су истраживали грађу десетак архивских фондова и користили 140 публикација, као и више црквених матичних књига рођених, венчаних и умрлих са овог подручја. У својству истраживача у Архиву је боравила Јелена Радвановић са америчког Принстон универзитета. Припремајући докторат на тему „Ниш у XIX веку“ истраживала је Збирку турских тапија, које се чувају у Историјском архиву Ниш и неколико њих превела на српски језик за потребе изложбе најстаријих докумената, која је у плану излагачких активности.

У служби је у 2016. години урађен попис свих календара са шематизмима конзулата и конзуларних тела за Кнежевину и Краљевину Србију од 1878. до 1914. године, печатирано је и у инвентарну књигу заведено 415 књига на бугарском језику и 281 на руском, као и 113 публикација на немачком, 97 на француском, 26 на енглеском језику и још двадесетак публикација на италијанском, мађарском, грчком, чешком, македонском и албанском језику.

Такође је урађен попис закона из 19 књига зборника закона и уредаба издатих у Кнежевини и Краљевини Србији од 1869. до 1912. године, који се чувају у Збирци ретких књига Историјског архива Ниш. Реч је о 1778 закона, уредаба и уредбених указа који су део правне историје Србије XIX и почетка XX века. Припремљено је такође више радова за часописе („Пешчаник“, „Топлички зборник“, „Архивски гласник“) и за зборнике радова са међународних научних скупова у Суботици – „Архиви и њихова културно просветна активност“ и Зајечару – међународни научни скуп „Етномедицина и етнофармација у XIX веку“. У служби је током 2016. године прикупљен материјал за припрему публикације о нишком позоришту у периоду Моравске бановине.

V Служба општих послова

Успех рада ове службе мери се успехом у остваривању годишњег програма рада установе, јер је управо стварање услова – организационих, финансијских и техничких и координација међу организационим целинама, делокруг рада ове службе. Ту спада најпре израда годишњих програма и планова рада, финансијских планова и извештаја о пословању, припрема седница органа управљања и стручних тела, затим сарадња са ресорном Управом за културу, Министарством културе и информисања Републике Србије, Архивом Србије, као нашом матичном кућом и регионалним архивима, са којима такође сарађујемо. Више година уназад Служба општих послова, у сарадњи са директором, припрема пројекте којима се конкурише код Министарства културе Републике Србије – у 2016. години пројектом смо тражили и добили квалитетан скенер већих димензија новије генерације, који ће омогућити ефикаснију заштиту црквених матичних књига рођених, венчаних и умрлих, које се чувају у Историјском архиву Ниш, као и остале вредне архивске грађе. Дигитализација ће спречити раубовање матичних књига свакодневним непосредним коришћењем и омогућити електронско претраживање и књига и архивске грађе уопште.

Историјски архив Ниш је у 2016. години сопственим средствима набавио један компјутер, два легализована софтвера, компоненте за рачунарску опрему, затим архивске полице за смештај грађе и покретне паное за излагачку делатност. За ове набавке и јачање техничке основе рада издвојено је више од 300.000 динара.

Следи табеларни приказ финансијског извештаја за 2016. годину са образложењем утрошених средстава.

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

ИСТОРИЈСКОГ АРХИВА НИШ ЗА 2016.ГОДИНУ

ПРИХОДИ

1.	БУЏЕТ ГРАДА НИША	21.683.000
2.	МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА РС	1.927.000
3.	СРЕДСТВА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА	1.107.000
	- из буџета других општина	350.000
	- сопствени приходи (сређивање архивске грађе у регистратурама)	200.000
	- сопствени приходи (издавање уверења)	192.000
	- остали приходи (преузимање архивске грађе)	341.000
	- приходи од продаје добара и услуга (стари папир и копирање)	24.000
УКУПНО :		24.717.000

РАСХОДИ

Поз	Ек. кл.	О п и с	БУЏЕТ ГРАДА 2017		СРЕДС.ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА	УКУПНО 5 + 6
			План	Извршење	Извршење	
1	2	3	4	5	6	7
174	411	Плате и додаци запослених	14.642.000	14.455.000	82.000	14.537.000
	100	- плате и додаци запослених	14.642.000	14.455.000	82.000	14.537.000
175	412	Соц.доприноси на терет послод.	2.586.000	2.586.000	15.000	2.601.000
	100	- допр. за пенз. и инвалид. осигурање	1.733.500	1.733.500	10.000	1.743.500
	200	- допринос за здравствено осигурање	744.000	744.000	4.000	748.000
	300	- допринос за незапосленост	108.500	108.500	1.000	109.500
176	413	Накнаде у натура	540.000	408.000	96.000	504.000
	100	- накнаде у натура	540.000	408.000	96.000	504.000
177	414	Социјална давања запосленима	715.000	204.000	0	204.000
	300	- отпремнине и помоћи	715.000	204.000	0	204.000
179	416	Награде запосл. и остали пос.расх.	920.000	383.000	0	383.000
	100	награде запослен. и остали пос.расх.	920.000	383.000	0	383.000
180	421	Стални трошкови	1.748.000	1.210.000	67.000	1.277.000
	100	- платни промет	25.000	14.000	28.000	42.000
	200	- енергетске услуге	1.305.000	884.000	5.000	889.000
	300	- комуналне услуге	245.000	161.000	0	161.000
	400	- услуге комуникација	80.000	66.000	20.000	86.000
	500	- трошкови осигурања	93.000	85.000	14.000	99.000
181	422	Трошкови путовања	20.000	10.000	45.000	55.000
	100	- трошк. служб. путовања у земљи	20.000	10.000	45.000	55.000
182	423	Услуге по уговору	420.000	356.000	122.000	478.000
	200	- компјутерске услуге	40.000	24.000	0	24.000
	300	- услуге образ.и усаврш. запослених	0	0	7.000	7.000
	400	- услуге информисања	150.000	140.000	13.000	153.000
	600	- услуге за дом.и угоститељство	0	0	17.000	17.000
	700	- репрезентација	0	0	39.000	39.000
	900	- остале опште услуге	230.000	192.000	46.000	238.000
183	424	Специјализоване услуге	30.000	25.000	19.000	44.000
	900	- остале специјализоване услуге	30.000	25.000	19.000	44.000

1	2	3	4	5	6	7
184	425	Текуће поправке и одржавање	110.000	77.000	76.000	153.000
	100	- одржавање зграда и објеката	60.000	27.000	16.000	43.000
	200	- одржавање опреме	50.000	50.000	60.000	110.000
185	426	Материјал	150.000	150.000	154.000	304.000
	100	- административни материјал	80.000	80.000	0	80.000
	300	- мат.за образ. и усаврш.запослених	0	0	100.000	100.000
	400	- материјал за саобраћај	0	0	24.000	24.000
	800	- материјал за одржавање хигијене	0	0	12.000	12.000
	900	- материјал за посебне намене	70.000	70.000	18.000	88.000
188	465	Остале донације и трансфери	1.825.000	1.819.000	9.000	1.828.000
	100	Остале тек.дон.дотације и трансфери	1.825.000	1.819.000	9.000	1.828.000
190	482	Порези, обавезне таксе и казне	0	0	17.000	17.000
	100	- остали порези	0	0	17.000	17.000
193	512	Машине и опрема	2.000.000	1.927.000	350.000	2.277.000
	200	- административна опрема –извор 04	0	0	80.000	80.000
	200	- административна опрема -извор 07	2.000.000	1.927.000	0	1.927.000
	600	- опрема за културу	0	0	270.000	270.000
194	515	Нематеријална имовина	0	0	41.000	41.000
	100	- нематеријална имовина	0	0	41.000	41.000
		УКУПНО :	25.526.000	23.610.000	1.093.000	24.703.000

РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА

УКУПАН ПРИХОД	24.717.000
УКУПАН РАСХОД	24.703.000
БУЏЕТСКИ СУФИЦИТ	14.000

Образложење

I БУЏЕТ ГРАДА

- **4110 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) – 14.455.000**
Из буџета града исплаћене су плате запослених од новембра 2015. године до новембра 2016. године.
- **4120 - Социјални доприноси на терет послодавца – 2.586.000**
У односу на исплаћене зараде обрачунати су доприноси и то: за ПИО 1.733.500 за здравствено осигурање 744.000 и за незапосленост 108.500 динара.
- **4130 - Накнаде у натури – 408.000**
Месечне картице за превоз запослених у првој зони градског саобраћаја плаћене су од децембра 2015. године до новембра 2016. године.
- **4140 – Социјална давања запосленима – 204.000**
4143 – отпремнине и помоћи - 204.000 динара исплаћено је на име отпремнине за одлазак у пензију једне запослене.
- **4160 – Награде запосленима и остали посебни расходи – 383.000**
Исплаћене су две јубиларне награде запосленима који су то право стекли у 2015. години за навршених 20 година проведених у радном односу.

- **4210 - Стални трошкови – 1.210.000**

- 4211 – трошкови платног промета износили су 14.000 динара;
- 4212 - енергетске услуге – 884.000 исплаћени су рачуни за утрошену струју од октобра 2015. године до октобра 2016. године;
- 4213 - комуналне услуге – 161.000 динара плаћено је за одвоз смећа, воду и еко накнаду у 2016. години;
- 4214 - услуге комуникација - 66.000 динара за телефонске рачуне од децембра 2015. године до октобра 2016. године;
- 4215 - трошкови осигурања имовине и опреме - 85.000 динара за целу 2015. годину и део премије осигурања за 2016. годину.

- **4220 – Трошкови путовања – 10.000**

Трошкови службених путовања у земљи намењени обухватили су најнеопходније контакте са архивима у Србији.

- **4230 – Услуге по уговору – 356.000**

4232 – компјутерске услуге - 24.000 динара плаћено је за одржавање компјутерског програма у служби рачуноводства по закљученом уговору о одржавању књиговодственог пакета;

4234 – услуге информисања - 140.000 динара износили су трошкови штампања четрнаестог броја часописа "Пешчаник";

4239 – остале опште услуге - 192.000 динара

Према уговору о књиговодственим услугама склопљеним са агенцијом због непопуњеног места шефа рачуноводства, исплаћује се месечно по 15.000 динара, што за целу годину износи 180.000 динара, а 12.000 динара плаћена је израда плана евакуације, што нам је била наложена мера записником о инспекцијском надзору Управе за ванредне ситуације у Нишу.

- **4240 – Специјализоване услуге – 25.000**

4249 – остале специјализоване услуге - 25.000 динара била је укупна обавеза по уговору склопљеном са агенцијом „Превентива“ за услуге обављања послова безбедности и здравља на раду у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду („Сл.гласник“ РС, бр.101/05). Исплаћена је накнада за 10 месеци по 2.500 динара (јануар-октобар 2016.).

- **4250 - Текуће поправке и одржавање – 77.000**

4251 – одржавање зграде, 27.000 динара према уговору о законској обавези месечне провере исправности теретног лифта за пренос архивске грађе;

4252 – од укупно 50.000 динара за одржавање опреме, 31.000 динара исплаћена је према уговору о редовној годишњој контроли исправности уређаја за дојаву пожара, ПП апарата и хидрантске мреже, на шта нас закон обавезује да обавимо два пута годишње, а 19.000 динара за одржавање рачунарске опреме.

- **4260 – Материјал – 150.000**

4261 – административни материјал - 80.000 динара односи се на набавку канцеларијског материјала;

4269 - материјал за посебне намене – 70.000 динара за набавку микрофилмова, разређивача и фиксира, неопходних за процес микрофилмовања архивске грађе.

- **4650 – Остале донације и трансфери - 1.819.000**

Ова средства су враћена републичком буџету у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл.гласник РС“, бр.116/2014).

- **5120 – Машине и опрема – 1.927.000**

5122 – административна опрема – 1.927.000

На јавном конкурс У Министарства културе и информисања за суфинансирање или финансирање пројеката из области културног наслеђа у Републици Србији у 2016. години, Историјски архив Ниш је добио средства у износу од 2.000.000 динара за пројекат „Дигитализација архивске грађе“. Набавка професионалног скенера великог формата износила је 1.927.000 динара, а неутрошена средства су враћена Министарству.

II СРЕДСТВА ИЗ ОСТАЛИХ ИЗВОРА

- **4110 - Плате и додаци запослених - 82.000**

4111 – у складу са Посебним колективним уговором за установе културе (“Сл.гласник РС”, бр.97/09) и Правилником о начину распоређивања сопственог прихода Историјског архива Ниш, бр.01/91-08 од 27.2.2008. године, због повећаног обима посла исплаћивана је увећана зарада до 30% запосленима ангажованим на сређивању архивске грађе у регистратурама на терену.

- **4120 – Социјални доприноси на терет послодавца – уз исплату увећаних зарада, социјални доприноси на терет послодавца износили су укупно 15.000.**

- **413 – Накнаде у натури – 96.000**

4131 – једном запосленом раднику плаћана је месечна картица за превоз у међумесном саобраћају за 11 месеци.

- **4210 – Стални трошкови - 67.000**

4211 – платни промет – 28.000 динара је исплаћено на име трошкова платног промета на рачуну сопствених прихода, јер њих не надокнађује буџет и за трошкове платног промета на буџетском рачуну који нису били пренети из буџета;

4212 – енергетске услуге – 5.000 динара на име камате за неизмирене рачуне;

4214 – услуге комуникација – 20.000 динара су износиле накнаде за један телефонски рачун (7.000) и неопходне поштанске трошкове (13.000), за које ове године није захтеван пренос средстава из буџета;

4215 – трошкови осигурања – 14.000 динара плаћена је годишња премија осигуравајућем друштву “Дунав” за 2016. годину, јер се из буџета не издвајају средства за осигурање лица.

- **4220 – Трошкови путовања – 45.000**

4221 – трошкови службених путовања у земљи – 45.000 динара за исплате путних трошкова који нису захтевани из буџета, а односили су се на међународно архивистичко саветовање о вредновању архивске грађе одржаном на Тари и научно-стручне скупове у Суботици и Зајечару, као и састанке Извршног одбора Друштва архивиста у Архиву Србије.

- **4230 – Услуге по уговору – 122.000**

4233 – услуге образовања и усавршавања запослених – 7.000 динара уплаћено је за похађање семинара о јавним набавкама одржаном у Нишу;

4234 - услуге информисања – од укупно 13.000 динара, 9.000 динара износи претплата на дневни лист “Народне новине”, а 4.000 динара трошкови репринта „Нишких новина“;

4236 - услуге за домаћинство и угоститељство - 17.000 динара износили су трошкови коктел послужења на промоцији часописа „Пешчаник“ број 14;

4237 – репрезентација – 39.000 динара утрошено је током редовног рада установе за набавку кафе и сокова за послужење гостију Архива, посетилаца на изложби у Ноћи музеја, за госте на промоцији часописа и новогодишње пакетиће за децу запослених;

4239 - остале опште услуге – од укупно 46.000 динара, 31.000 динара исплаћено је по уговорима о делу и ауторском хонорару, а 12.000 за рестаурацију 4 матичне књиге и остале опште услуге (урамљивање старих докумената);

- **4240 - Специјализоване услуге – 19.000**

4249 - остале специјализоване услуге – 12.000 динара износили су трошкови смештаја колега из Архива Републике Српске из Бања Луке, који су поставили изложбу о Светиславу Тиси Милосављевићу, а 7.000 динара је уплаћено Народној библиотеци Србије за ЦИП каталогизацију трију публикација.

- **4250 – Текуће поправке и одржавање – 76.000**

4251 – одржавање зграда – 16.000 динара износила је набавка ситног потрошног материјала и замену делова на електро и водоводној инсталацији;

4252 – одржавање опреме – 60.000 динара, од чега је 42.000 утрошено за замену паник светла, а 18.000 за одржавање рачунарске опреме.

- **4260 – Материјал – 154.000**

4263 – материјал за образовање и усавршавање запослених - од укупно 100.000 динара, 64.000 динара износи годишња претплата за „ИПЦ“ стручне часописе за консалтинг финансијског и правног пословања, а 36.000 годишња претплата на „Службени гласник РС“;

4264 – материјал за саобраћај – 24.000 динара износила је набавка бензина за службено возило;

4268 – материјал за домаћинство – 12.000 динара утрошено је на средства за одржавање хигијене;

4239 – материјал за посебне намене – за 18.000 динара набављен је ситан потрошни материјал, ауто гуме и друга ауто опрема.

- **4650 – Остале дотације и трансфери – 9.000**

Ова средства су враћана републичком буџету у складу са Законом о привременом уређивању основица за обрачун и исплату плата, односно зарада и других сталних примања код корисника јавних средстава („Сл.гласник РС“, бр.116/2014).

- **4820 – Порези, обавезне таксе и казне – 17.000**

4821 – остали порези – 17.000 динара износе трошкови регистрације службеног возила;

- **5120 – Машине и опрема – 350.000**

5122 - административна опрема – за 80.000 динара је набављен лаптоп и два конвекторска радијатора, који штеде електричну енергију;

5126 – опрема за културу – 270.000 динара износила је набавка 10 витрина (металних архивских полица за опремање новодобијеног простора за смештај архивске грађе), пет покретних панова и два пара мердевина;

- **5150 – Нематеријална имовина – 41.000 динара**

5151 – за 2.000 динара набављене су две књиге за библиотеку, а 39.000 динара су плаћена два легализована софтвера.

ДИРЕКТОР,

Иванка Станчевски

Ivan Stancovski

Бр. 01/119-17
Ниш, 23.2.2017.

На основу члана 44. Закона о култури (“Сл.гласник РС”, бр.72/09, 13/16 и 30/16-испр.), члана 16. Одлуке о оснивању Историјског архива Ниш (“Службени лист града Ниша”, бр.2/11 – пречишћен текст и 115/16) и члана 35. Статута Историјског архива Ниш бр. 01/739-16 од 15.11.2016. године, Управни одбор Историјског архива Ниш на седници одржаној 23.02.2017. године доноси

О Д Л У К У

Усваја се Извештај о раду и пословању Историјског архива Ниш за 2016. годину, број 01/117-17 од 23.2.2017. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пословна 2016. година за Историјски архив Ниш у знаку је оствареног позитивног финансијског резултата и свих планираних програмских активности – сређени су сви планирани фондови у обиму од 38,30 дужних метара, обављен надзор над архивском грађом у 102 регистратуре, настављени процеси техничке заштите архивске грађе микрофилмовањем (микрофилмовано је 25.292 документа) и дигитализацијом, а пројектом који је подржало Министарство културе и информисања Републике Србије набављен је скенер већих димензија. Промовисан је часопис „Пешчаник“ број 14 и још две публикације у сарадњи са Филозофским факултетом у Нишу: „Библиографија радова југоисточне Србије академика Владимира Стојанчевића“ и „Новине и новинари“. Отворена је изложба архивских докумената о Бану Милосављевићу и промовисана монографија о овој значајној личности.

Историјски архив Ниш је у 2016. години остварио буџетски суфицит у износу од 14.000 динара, а нераспоређена средства из ранијих година износе 155.836,69 динара.

Усвајајући Извештај о раду и пословању Историјског архива Ниш за 2016. годину, Управни одбор констатује да ова установа устрајава у пажљивом и штедљивом односу према буџетским средствима, тако да је и у 2016. години домаћински пословала.

ПРЕДСЕДНИК УПРАВНОГ ОДБОРА,

Милорад Илић

